

Слѣдъ като се подигна бжлгаро-гржцка-та черковна распра, поради упоритостъ-та на гржцка-та патриархия и поради нерѣшителностъ-та на турско-то правителство да удовлетвори законни-тѣ искания на бжлгарския народъ, както нѣкои бжлгаре се сжединихъ съ Римо-Католическа-та Черкова, така други приехъ протестанство-то — станахъ *евангелисти*. Благодарство на проповѣди-тѣ имъ, казвани на простъ и разбираенъ отъ неселението езикъ, протестантски-тѣ проповѣдници добихъ доста послѣдователи въ Бжлгарско и сега вече има нѣколко *бжлгарски евангелски черкови*, или *общини*, съ храмове и училища въ бжлгарско-то княжество. Евангелски-тѣ общини или черкови въ Бжлгария сж *конгрегационалисти* и *методисти*. Първи-тѣ сж почти изключително въ Тракия и Македония, а втори-тѣ въ Мизия. Въ Русе и Ломъ има и нѣколко *баптисти*.

Евангелски-тѣ черкови въ Бжлгария сж независими една отъ друга; всѣка сама, частно си управлява черковни-тѣ работи, нъ за нѣкои по-обща, по-важни духовни работи се сжвѣщаватъ помежду си чрѣзъ сжбори (конференции). Тѣ иматъ единъ духовенъ началникъ въ Сръдецъ, който имъ служи само за нѣкои работи прѣдъ правителство-то, но той не е нѣкакъвъ духовенъ патриархъ, владика, или друго подобно тѣщо. — Черковни-тѣ служители на евангелисти-тѣ се наричатъ *пастири* и *дякони*. Пастиритѣ на евангелски-тѣ черкови въ Тракия и Македония сж все бжлгаре, освѣнъ двама-трима американци, приврѣменно испжлняющи длжностъ-та на пастири. И въ Мизия пастиритѣ сж все бжлгаре, освѣнъ пастиръ-тъ на бжлгарска-та баптистка община въ Русе, който е русинъ, нъ има единъ бжлгаринъ проповѣдникъ.

Черковно-то управление на конгрегационалисти-тѣ е: членове-тѣ, които сжставляватъ една община или черкова, се сжбиратъ всѣка година, та избиратъ едно настоятелство за свѣтски работи и единъ духовенъ сжвѣтъ за черковни работи, па на тия двѣ тѣла повѣряватъ управление-то на община-та, нъ съ ограничени права. За по-важни работи, настоятелство-то и сжвѣтъ-тъ сж длжни да свикватъ черковно сжбрание, когато и да бжде прѣзъ година-та. — *Методисти-тѣ* се управляватъ споредъ наредба-та на *Методистска-та Черкова* въ Сжединени-тѣ Държави (у С. Америка). Всѣкой бжлгаринъ, членъ на *Методистска-та община*, има